

Nghiên cứu chuyển động thực tế của các loại chất lỏng khoan khi thi công giếng khoan dầu khí thềm lục địa Nam Việt Nam

Phạm Đức Thiên*

Trường Đại học Mỏ - Địa chất, Việt Nam

THÔNG TIN BÀI BÁO

Quá trình:

Nhận bài 25/5/2016

Chấp nhận 30/7/2016

Đăng online 30/8/2016

Từ khóa:

Thủy lực

Chất lỏng khoan

Chế độ thủy lực khoan

Độ nhớt chất lỏng khoan

TÓM TẮT

Xác định chế độ chảy của chất lỏng khoan trong cột cần và khoảng không vành xuyên giếng khoan là điều quan trọng để tính toán tổn thất năng lượng thủy lực, quyết định đến hiệu quả khoan. Nội dung nghiên cứu của bài báo là xác định chế độ chảy của chất lỏng khoan trong khoảng không vành xuyên và trong cột cần khoan dựa trên số liệu khoan thực tế khi thi công các giếng khoan bể Cửu Long, Nam Côn Sơn thềm lục địa Nam Việt Nam. Từ lý thuyết thủy lực đã nghiên cứu về dòng chảy chất lỏng khoan, tác giả phát triển và hoàn thiện thêm và lập chương trình tính toán mô phỏng bằng phần mềm Matlab. Kết quả tính toán mô phỏng cho thấy hầu hết các giếng khoan tại các bể Cửu Long và bể Nam Côn Sơn chất lỏng khoan chảy tầng trong khoảng không vành xuyên và chảy rối trong cột cần khoan. Đồng thời, cũng từ phương pháp tính toán mô phỏng của bài báo này có thể kiểm nghiệm thông số thiết kế chế độ thủy lực khoan, giúp cho kỹ sư thiết kế chế độ khoan điều chỉnh thông số nhằm có lợi nhất cho thi công.

© 2016 Trường Đại học Mỏ - Địa chất. Tất cả các quyền được bảo đảm.

1. Đặt vấn đề

Tính toán thủy lực giếng khoan là vấn đề quan trọng quyết định hiệu quả khoan. Khi thi công giếng khoan các thông số chế độ được tính toán thiết kế nhằm đạt hiệu quả khoan cao nhất, tuy nhiên không phải lúc nào các thông số thiết kế phục vụ thi công khoan cũng là các thông số có lợi nhất. Hiện nay, tại các mỏ dầu khí thềm lục địa Nam Việt Nam, chúng ta đã khoan hàng trăm giếng khoan. Trong quá trình khoan, qua các thời kỳ khác nhau, phương pháp tính toán thiết kế

chế độ khoan cũng có các quan điểm khác nhau. Vậy, trên cơ sở các thông số chế độ khoan của các giếng khoan đã thi công ta cần tính toán kiểm nghiệm chế độ chảy của dòng chất lỏng khoan trong cột cần và khoảng không vành xuyên (KKVX), đồng thời cũng cần kiểm nghiệm chế độ chảy của chất lỏng khoan đối với các giếng khoan đã thiết kế thông số để phục vụ thi công khoan hiệu quả.

2. Tổng hợp thông số chế độ khoan thực tế

2.1. Thông số lưu biến chất lỏng khoan

Hiện nay, tại thềm lục địa Nam Việt Nam qua số liệu báo cáo của (Tập đoàn Dầu khí Việt Nam,

*Tác giả liên hệ.

E-mail: phamducthien@humg.edu.vn

2010) các loại chất lỏng khoan sử dụng đa dạng, được đo và thể hiện dưới 2 thông số là ứng suất trượt ban đầu và độ nhớt dẻo, tức là được mô tả dưới dạng chất lỏng Bingham (Bảng 1, Bảng 2).

2.2. Thông số chế độ khoan thực tế

Bảng xem xét số liệu báo cáo về thông số chế độ thi công các giếng khoan bởi các nhà thầu khác nhau từ năm 2003 đến 2010 (Tập đoàn Dầu khí

Việt Nam, 2010), bao gồm: 34 giếng bể Nam Côn Sơn, 73 giếng bể Cửu Long, có thể tổng kết theo Bảng 3.

Dựa vào thông số thực tế trong Bảng 3, ta tính được vận tốc trung bình của chất lỏng khoan chảy trong cột cần và KKVX. Trong quá trình khoan coi chất lỏng khoan không bị mất đi và cũng không được bổ sung từ vỉa, kết quả tính toán thể hiện trong Bảng 4.

Bảng 1. Thông số lưu biến chất lỏng khoan bể Nam Côn Sơn

STT	Loại chất lỏng khoan	KLR chất lỏng ρ , kg/m ³	Ứng suất ban đầu τ_y , Pa	Độ nhớt dẻo μ_p , Pa.s
1	SW/GEL/PAC	1114	8,1	0,0120
2	SW/GUAR GUM	1084	6,7	0,0210
3	VISKOPOL	1042	4,8	0,0235
4	VISKOPOL/PRE.BENTONITE	1090	8,1	0,0440
5	SW/POLYMER	1078	7,2	0,0120
6	KCL/PHPA	1108	8,4	0,0160
7	PAC/CMC	1132	7,2	0,0190
8	GEL/VISKOPOL/PRE.BENTONITE	1120	9,1	0,0475
9	GEL/CMC	1048	5,7	0,0325
10	ANCO 2000	1132	7,4	0,0175
11	KCL/POLYMER	1084	6,0	0,0185
12	ULTRADRIL	1174	11,3	0,0305

Bảng 2. Thông số lưu biến chất lỏng khoan bể Cửu Long

STT	Loại chất lỏng khoan	KLR chất lỏng ρ , kg/m ³	Ứng suất ban đầu τ_y , Pa	Độ nhớt μ_p , Pa.s
1	ULTRADRIL	1210	5,3	0,0315
2	SW HAVIS SWEEP	1042	1,0	0,0030
3	KCL/POLYMER/IDCAP D	1282	6,2	0,0235
4	KCL/IDCAP/MUD	1174	6,5	0,0180
5	SPUD MUD	1078	5,3	0,0080
6	SOBM	1234	8,1	0,0180
7	OLEFIN SOBM	1234	11,3	0,0175
8	SBM	1318	14,6	0,0200
9	NaCl/BRINE	1150	3,4	0,0060
10	RDIF	1150	8,6	0,0225
11	KCL/POLYMER	1108	6,9	0,0235
12	PREHYDRATED BENTONITE HAVIS PIL	1019	4,6	0,0175
13	KCL/POLYMER/LCM	1108	8,4	0,0270
14	SW/GUA GUM/CMC	1150	10,3	0,0380
15	SW/GUA GUM/GEL/CMC	1090	6,7	0,0155
16	GEL/POLYMER	1090	4,8	0,0245
17	GEL/CMC	1078	5,5	0,0155

Bảng 3. Thông số thi công giếng khoan tại thềm lục địa Nam Việt Nam

Cấp đường kính giếng		Đường kính cần khoan		Lưu lượng bơm	
inch	mm	inch	mm	gpm	l/s
26	660,4	5	127	1000÷1100	63,1÷69,4
17 ½	444,5	5	127	693÷1033	43,7÷65,2
12 ¼	311,15	5	127	628÷855	39,6÷53,9
8 ½	215,9	5	127	500÷606	31,5÷38,2
6	152,4	3 ½	88,9	230÷245	14,5÷15,5

Bảng 4. Vận tốc trung bình của dòng chất lỏng chảy trong cột cần và KKVX

Cấp đường kính giếng, mm	Đường kính cần khoan, mm		Vận tốc chất lỏng khoan, m/s	
	Đường kính ngoài	Đường kính trong	Trong KKVX (v_a)	Trong cột cần (v_p)
660,4	127	108,5	0,19÷ 0,21	6,83÷ 7,51
444,5	127	108,5	0,31÷ 0,46	4,73÷ 7,06
311,15	127	108,5	0,63÷ 0,85	4,29÷ 5,83
215,9	127	108,5	1,32 ÷ 1,6	3,41÷ 4,13
152,4	88,9	70,2	1,21÷ 1,29	3,75÷ 4,01

3. Phương pháp xác định chế độ chảy

Năm 1883 Reynolds nghiên cứu đưa ra số Reynolds và số Reynolds giới hạn để xác định chế độ chảy đối với chất lỏng Newton là 2320, nếu dòng chảy có số Reynolds nhỏ hơn giá trị này ta có chảy tầng, lớn hơn ta có chảy rối.

Chất lỏng khoan là chất lỏng phi Newton. Để ứng dụng xác định chế độ chảy theo Reynolds ta phải tìm được độ nhớt chất lỏng phi Newton tương đương chất lỏng Newton.

Bằng nghiên cứu, theo (Phạm Đức Thiên, 2011) đã đưa ra được Phương trình xác định độ nhớt tương đương Newton của chất lỏng phi Newton. Theo đó, ta có Phương trình tính toán độ nhớt tương đương Newton của chất lỏng khoan (chất lỏng Bingham) chảy trong cột cần và KKVX giếng khoan.

- Chảy trong cột cần:

$$\mu_{ep} = \mu_p + \frac{2D_{ip}\tau_y}{3v_p} \quad (1)$$

- Chảy trong KKVX:

$$\mu_{ea} = \frac{3}{2} \frac{\mu_p}{(D_h - D_{op})^2} + \frac{3}{16} \frac{\tau_y}{v_a (D_h - D_{op})} \quad (2)$$

trong đó: μ_{ep} - độ nhớt tương đương Newton chảy trong cột cần; μ_{ea} - độ nhớt tương đương Newton chảy trong KKVX; v_p - vận tốc chất lỏng trong cột cần; v_a - vận tốc chất lỏng trong KKVX; τ_y - ứng suất trượt ban đầu; μ_p - độ nhớt chất lỏng khoan; D_{ip} - đường kính trong cột cần khoan; D_{op} - đường kính ngoài cột cần khoan; D_h - đường kính giếng khoan.

Sau khi có độ nhớt tương đương Newton, số Reynol được tính:

- Chảy trong cột cần:

$$Re_p = \frac{\rho v_p D_{ip}}{\mu_{ep}} \quad (3)$$

- Chảy trong khoảng không vành xuyên:

$$Re_a = \frac{\rho v_a D_t}{\mu_{ea}} \quad (4)$$

trong đó:

ρ - khối lượng riêng chất lỏng khoan; D_t - đường kính thủy lực KKVX, $D_t = D_h - D_{op}$.

Kết quả tính được số Reynolds sẽ so sánh với số Reynolds giới hạn để kết luận trạng thái chảy.

Bảng 5. Trạng thái chảy của chất lỏng khoan trong KKVX

Loại chất lỏng khoan	v_a m/s	Độ nhớt tương đương Newton Pa.s	Số Reynolds	Trạng thái chảy
Chất lỏng khoan SW/GEL/PAC	0,19 ÷ 0,21	0,0855 ÷ 0,0834	1321 ÷ 1497	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,2014 ÷ 0,0194	544 ÷ 839	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,5502 ÷ 0,5452	235 ÷ 319	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	2,2967 ÷ 2,2934	57 ÷ 69	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	4,4933 ÷ 4,4915	19 ÷ 21	Tầng
Chất lỏng khoan VISKOPOL/PRE,BENTONITE	0,19 ÷ 0,21	0,0138 ÷ 0,3056	352 ÷ 399	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,7385 ÷ 0,7112	145 ÷ 224	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	2,0174 ÷ 1,999	63 ÷ 85	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	8,4213 ÷ 8409	15 ÷ 18	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	16,4751 ÷ 16,4687	5 ÷ 6	Tầng
Chất lỏng khoan PAC/CMC	0,19 ÷ 0,21	0,1353 ÷ 0,1320	848 ÷ 961	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,3189 ÷ 0,3071	349 ÷ 538	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,8711 ÷ 0,8632	151 ÷ 205	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	3,6365 ÷ 3,6312	37 ÷ 44	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	7,1144 ÷ 7,1115	12 ÷ 13	Tầng
Chất lỏng khoan ANCO2000	0,19 ÷ 0,21	0,1246 ÷ 0,1216	920 ÷ 1043	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,2937 ÷ 0,2829	379 ÷ 585	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,8024 ÷ 0,7950	164 ÷ 223	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	3,3494 ÷ 3,3445	40 ÷ 48	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	6,5527 ÷ 6,5501	13 ÷ 14	Tầng
Chất lỏng khoan KCl/POLYMER	0,19 ÷ 0,21	0,1318 ÷ 0,1285	834 ÷ 945	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,3105 ÷ 0,2990	344 ÷ 529	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,8482 ÷ 0,8405	148 ÷ 202	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	3,5080 ÷ 3,5356	36 ÷ 47	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	6,6927 ÷ 6,9244	12 ÷ 13	Tầng
Chất lỏng khoan UTRADRIL	0,19 ÷ 0,21	0,2243 ÷ 0,2188	547 ÷ 619	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,5287 ÷ 0,5092	225 ÷ 347	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	1,4443 ÷ 1,4311	97 ÷ 132	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	6,0289 ÷ 6,0201	24 ÷ 29	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	11,7949 ÷ 11,7901	8 ÷ 9	Tầng
Chất lỏng khoan KCl/POLYMER/ID CAP D	0,19 ÷ 0,21	0,1674 ÷ 0,1632	776 ÷ 880	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,3944 ÷ 0,3799	320 ÷ 493	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	1,0775 ÷ 1,0676	138 ÷ 188	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	4,4978 ÷ 4,4912	34 ÷ 41	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	8,7994 ÷ 8,7958	11 ÷ 12	Tầng
Chất lỏng khoan SPUD MUD	0,19 ÷ 0,21	0,0570 ÷ 0,0556	1917 ÷ 2173	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,1343 ÷ 0,1293	790 ÷ 1217	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,3668 ÷ 0,3634	341 ÷ 464	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	1,5312 ÷ 1,5289	82 ÷ 100	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	2,9955 ÷ 2,9943	28 ÷ 30	Tầng
Chất lỏng khoan OLEFIN SOB M	0,19 ÷ 0,21	0,1246 ÷ 0,1216	1003 ÷ 1137	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,2937 ÷ 0,2829	414 ÷ 637	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,8024 ÷ 0,7950	178 ÷ 243	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	3,3494 ÷ 3,3445	43 ÷ 52	Tầng

	1,21 ÷ 1,29	6,5527 ÷ 6,5501	15 ÷ 16	Tầng
Chất lỏng khoan KCL/POLYMER	0,19 ÷ 0,21	0,1674 ÷ 0,1632	671 ÷ 760	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,3944 ÷ 0,3799	276 ÷ 426	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	1,0775 ÷ 1,0676	119 ÷ 163	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	4,4978 ÷ 4,4912	29 ÷ 35	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	8,7994 ÷ 8,7958	10 ÷ 11	Tầng
Chất lỏng khoan PREHYDRATED BENTONITE HIVIS PIL	0,19 ÷ 0,21	0,1246 ÷ 0,1213	829 ÷ 939	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,2937 ÷ 0,2829	342 ÷ 526	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	0,8024 ÷ 0,7950	147 ÷ 201	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	3,3494 ÷ 3,3445	36 ÷ 44	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	6,5527 ÷ 6,5501	12 ÷ 13	Tầng
Chất lỏng khoan GEL/POLYMER	0,19 ÷ 0,21	0,1745 ÷ 0,1702	633 ÷ 717	Tầng
	0,31 ÷ 0,46	0,4112 ÷ 0,3960	261 ÷ 402	Tầng
	0,63 ÷ 0,85	1,1233 ÷ 1,1131	113 ÷ 154	Tầng
	1,32 ÷ 1,6	4,6892 ÷ 4,6823	27 ÷ 33	Tầng
	1,21 ÷ 1,29	9,1738 ÷ 9,1701	9 ÷ 10	Tầng

Bảng 6. Trạng thái chảy của chất lỏng khoan trong cột cần khoan

Loại chất lỏng khoan	v_p m/s	Độ nhớt tương đương Newton Pa.s	Số Reynolds	Trạng thái chảy
Chất lỏng khoan SW/GEL/PAC	6,83 ÷ 7,51	0,0978 ÷ 0,0900	8442 ÷ 10084	Rối
	4,73 ÷ 7,06	0,1359 ÷ 0,0950	4208 ÷ 8934	Rối
	4,29 ÷ 5,83	0,1486 ÷ 0,1125	3490 ÷ 6264	Rối
	3,41 ÷ 4,13	0,1838 ÷ 0,1539	2242 ÷ 3244	Rối
	3,75 ÷ 4,01	0,1131 ÷ 0,1065	2593 ÷ 2944	Rối
Chất lỏng khoan VISKOPOL/ PRE,BENTONITE	6,83 ÷ 7,51	0,1298 ÷ 0,0220	6234 ÷ 7279	Rối
	4,73 ÷ 7,06	0,1679 ÷ 0,1270	3322 ÷ 6575	Rối
	4,29 ÷ 5,83	0,1806 ÷ 0,1445	2809 ÷ 4771	Rối
	3,41 ÷ 4,13	0,2158 ÷ 0,1859	1868 ÷ 2628	Tầng, Rối
	3,75 ÷ 4,01	0,1451 ÷ 0,1385	1977 ÷ 2215	Tầng
Chất lỏng khoan PAC/CMC	6,83 ÷ 7,51	0,0953 ÷ 0,0883	8807 ÷ 10441	Rối
	4,73 ÷ 7,06	0,1291 ÷ 0,0928	4500 ÷ 9347	Rối
	4,29 ÷ 5,83	0,1404 ÷ 0,1083	3753 ÷ 6610	Rối
	3,41 ÷ 4,13	0,1717 ÷ 0,1451	2439 ÷ 3496	Rối
	3,75 ÷ 4,01	0,1089 ÷ 0,1030	2738 ÷ 3093	Rối
Chất lỏng khoan ANCO2000	6,83 ÷ 7,51	0,0959 ÷ 0,0888	8750 ÷ 10390	Rối
	4,73 ÷ 7,06	0,1307 ÷ 0,0933	4461 ÷ 9292	Rối
	4,29 ÷ 5,83	0,1423 ÷ 0,1093	3704 ÷ 6551	Rối
	3,41 ÷ 4,13	0,1745 ÷ 0,1471	2401 ÷ 3448	Rối
	3,75 ÷ 4,01	0,1099 ÷ 0,1039	2713 ÷ 3068	Rối
Chất lỏng khoan KCl/POLYMER	6,83 ÷ 7,51	0,0820 ÷ 0,0763	9791 ÷ 11578	Rối
	4,73 ÷ 7,06	0,1103 ÷ 0,0800	5046 ÷ 10383	Rối
	4,29 ÷ 5,83	0,1197 ÷ 0,0929	4217 ÷ 7377	Rối
	3,41 ÷ 4,13	0,1458 ÷ 0,1236	2751 ÷ 3931	Rối
	3,75 ÷ 4,01	0,0934 ÷ 0,0881	3056 ÷ 3447	Rối
Chất lỏng khoan UTRADRIL	6,83 ÷ 7,51	0,0876 ÷ 0,0825	10233 ÷ 11944	Rối
	4,73 ÷ 7,06	0,1126 ÷ 0,0858	5517 ÷ 10830	Rối

	4,29÷ 5,83	0,1209÷0,0973	4660÷7870	Rối
	3,41÷ 4,13	0,1439÷0,1243	3111÷4361	Rối
	3,75÷ 4,01	0,0976÷0,0934	3262÷3649	Rối
Chất lỏng khoan KCL/POLYMER/ IDCAP D	6,83÷ 7,51	0,0892÷0,0832	10655÷12553	Rối
	4,73÷ 7,06	0,1183÷0,0870	5561÷11285	Rối
	4,29÷ 5,83	0,1280÷0,1004	4661÷8075	Rối
	3,41÷ 4,13	0,1550÷0,1321	3060÷4349	Rối
	3,75÷ 4,01	0,1009÷0,0959	3345÷3765	Rối
Chất lỏng khoan SPUD MUD	6,83÷ 7,51	0,0641÷0,0590	12457÷14876	Rối
	4,73÷ 7,06	0,0891÷0,0623	6213÷13254	Rối
	4,29÷ 5,83	0,0974÷0,0738	5154÷9245	Rối
	3,41÷ 4,13	0,1204÷0,1008	3312÷4794	Rối
	3,75÷ 4,01	0,0741÷0,0699	3828÷4344	Rối
Chất lỏng khoan OLEFIN SOB M	6,83÷ 7,51	0,1372÷0,1263	6667÷7959	Rối
	4,73÷ 7,06	0,1903÷0,1333	3329÷7093	Rối
	4,29÷ 5,83	0,2080÷0,1577	2761÷4950	Rối
	3,41÷ 4,13	0,2572÷0,2154	1775÷2567	Tầng, Rối
	3,75÷ 4,01	0,1585÷0,1494	2049÷2325	Tầng, Rối
Chất lỏng khoan KCL/POLYMER	6,83÷ 7,51	0,0966÷0,0900	8502÷10036	Rối
	4,73÷ 7,06	0,1290÷0,0942	4407÷9011	Rối
	4,29÷ 5,83	0,1398÷0,1091	3688÷6424	Rối
	3,41÷ 4,13	0,1699÷0,1443	2413÷3440	Rối
	3,75÷ 4,01	0,1096÷0,1040	2661÷2998	Rối
Chất lỏng khoan PREHYDRATED BENTONITE HIVIS PIL	6,83÷ 7,51	0,0662÷0,0618	11404÷13434	Rối
	4,73÷ 7,06	0,0878÷0,0646	5953÷12078	Rối
	4,29÷ 5,83	0,0951÷0,0746	4990÷8644	Rối
	3,41÷ 4,13	0,1151÷0,0981	3276÷4656	Rối
	3,75÷ 4,01	0,0749÷0,0712	3581÷4030	Rối
Chất lỏng khoan GEL/POLYMER	6,83÷ 7,51	0,0753÷0,0707	10722÷12257	Rối
	4,73÷ 7,06	0,0979÷0,0737	5714÷11332	Rối
	4,29÷ 5,83	0,1054÷0,0841	4812÷8203	Rối
	3,41÷ 4,13	0,1263÷0,1086	3192÷4499	Rối
	3,75÷ 4,01	0,0844÷0,0805	3400÷3811	Rối

4. Tính toán trạng thái chảy của chất lỏng khoan trong cột cần và khoảng không vành xuyên giếng khoan theo số liệu khoan thực tế

4.1. Nguyên tắc tính toán

Dựa vào vận tốc trung bình của chất lỏng khoan trong cột cần và KKVX (Bảng 4), căn cứ vào đặc tính của các loại chất lỏng khoan (Bảng 1), dựa vào các Phương trình (1), (2), (3) và (4) tính độ nhớt tương đương Newton, số Reynolds và so sánh với số Reynolds giới hạn để kết luận trạng thái chảy. Chương trình tính

toán mô phỏng được thực hiện bằng phần mềm Matlab.

4.2. Kết quả tính toán

Theo kết quả mô phỏng Bảng 5, Bảng 6 cho các loại chất lỏng khoan sử dụng cho các bể Nam Côn Sơn, bể Cửu Long tính lưu biến mô tả dưới 2 thông số (chất lỏng Bingham) cho thấy chất lỏng khoan chảy tầng trong KKVX, chảy rối trong cột cần khoan. Đối với một số chất lỏng có độ nhớt cao như: chất lỏng khoan VISKOPOL/PRE, BENTONITE; chất lỏng khoan

OLEFIN SOBМ có trường hợp chảy tầng trong cột cần khoan.

5. Kết luận

Trong quá trình khoan các giếng khoan tại các bể Cửu Long và Nam Côn Sơn, chất lỏng khoan thường chảy tầng trong KKVX và chảy rối trong cột cần. Với các thông số chế độ khoan thiết kế, từ phương pháp tính toán mô phỏng ta có thể kiểm nghiệm được chế độ chảy của chất lỏng khoan trong cột cần và khoảng không vành xuyên giếng khoan, từ đó có thể điều chỉnh thông số chế độ khoan phù hợp với yêu cầu của công tác thi công giếng khoan.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

<http://www.updatesoft.com>. Ebook team, *Matlab toàn tập*,

Phạm Đức Thiên (2011). Độ nhớt tương đương Newton và phân biệt chế độ chảy của chất lỏng phi Newton trong cột cần và khoảng không vành xuyên giếng khoan. *Tạp chí Khoa học kỹ thuật Mỏ- Địa chất*. Số 33: 61-67.

Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (2010). *Tổng hợp báo cáo các thông số thi công khoan các giếng khoan bể Nam Côn Sơn, bể Sông Hồng, bể Cửu Long, bể Mã lai - Thổ chu*.

ABSTRACT

Research of flow regime of drilling fluids in drill oil-wells in the continental shell of southern Vietnam

Thien Duc Pham

Hanoi University of Mining and Geology, Vietnam

Determination of flow regime of drilling fluids within the pipe and annulus plays an important role in calculating the loss of hydraulic pressure, which is a parameter to govern the drilling effect. This paper determines the flow regime of drilling fluids in pipe and annulus on the basis of a data set collected from oil wells in the Cuu Long and Nam Con Son basins. A set of parameters is proposed in order to determine the regimes of drilling fluid flow. From the theory of hydraulic drilling fluid flow, the research is extended, developed, and improved. Then, numerical simulation program is provided by Matlab software. The results of simulating calculation show that: all drilling fluids is laminar flow in annulus and turbulent flow in pipe for drilling wells in Cuu Long, Nam Con Son basin. Furthermore, this method of simulating calculation can be used to test the designed hydraulic parameters, which in turn could assist drilling engineers to control drilling parameters to enhance drilling effectiveness.